

Plats och tid	Umeå kl. 09:00-15:40
Sammanträdesanteckningarna omfattar	§§1-12
Beslutande ledamöter	Urban Lindström (S), ordförande Charlotta Jansson Enquist (M), vice ordförande Lilian Nilsson (V), 2:e vice ordförande Maria Bernsson (C), § 1-8, §10-12 Susanne Dufvenberg (S) Nicole Flarke (S) Linnéa Öhman (MP)
Ej tjänstgörande ersättare	
Övriga närvarande	Maria Falck, Folkhälsoenheten, §§ 6,9 Nicklas Bromark, RF SISU, § 8 Åsa Ögren, RF SISU, § 8 Gabriella Eriksson, strateg utvecklingsstöd, § 9 Karin Modig, miljösamordnare § 9 Karin Sunnegårdh Grönberg, tandvårdsstrateg § 10 Jeanette Carlsson, hälsoutvecklare, § 11
Justeringens plats och tid	Digital signering
Sekreterare	Ann-Sofi Grenholm
Ordförande	Urban Lindström (S)
Justerande	Charlotta Jansson Enquist (M)

Anslag/Bevis Protokoll är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ Folkhälsoberedningen
Sammanträdesdatum 2023-05-29

**Datum för anslags
uppsättande**
**Förvaringsplats för
protokollet**
Underskrift

**Datum för anslags
nedtagande**

.....
Ann-Sofi Grenholm

ÄRENDELISTA

- § 1 Justerare
- § 2 Fastställande av föredragningslista
- § 3 Datum för sammanträde
- § 4 Delårsrapport per april 2023
- § 5 Information från kurser och konferenser
- § 6 Folkhälsostrategin
- § 7 Folkhälsoråd
- § 8 Information från RF SISU
- § 9 Agenda 2030
- § 10 Information folktandvården
- § 11 Dragning av Folkhälsoenheten
- § 12 Förra mötets sammanträdesanteckningar

§ 1 Justerare**Förslag till beslut**

Charlotta Jansson Enquist (M) justerar sammanträdesanteckningarna tillsammans med ordförande Urban Lindström (S).

Beslut

Charlotta Jansson Enquist (M) justerar sammanträdesanteckningarna tillsammans med ordförande Urban Lindström (S).

§ 2 Fastställande av föredragningslista**Sammanfattning**

Förslag till föredragningslista har upprättats

Beslut

Föredragningslistan fastställs enligt upprättat förslag.

§ 3 Datum för sammanträde**Sammanfattning**

Beredningen behöver fastställa ett sammanträdesdatum under september månad.

På förslag finns dessa datum:

Fredag 8 september

Måndag 11 september

Fredag 15 september

Dessa datum krockar inte med någon annan beredning/nämnd/styrelse, därför måste något av dessa datum väljas för beredningsmöte.

Presidiet har även lyft frågan att förlägga augusti månads möte (31/8) till september i stället.

Anledning till möte i september är att delårsrapport per augusti måste fastställas i september. Deadline för redovisning av denna rapport är den 29 september. Rapporten måste då vara antagen och klar för publicering.

Beslut

Beredningen flyttar augusti månads beredningsmöte till fredagen den 8 september. Mötet kommer att äga rum digitalt.

**§ 4 Delårsrapport per april 2023
RS 906-2023****Sammanfattning**

Folkhälsoberedningen ska lämna en kort rapport om sitt uppdrag till delårsrapport per april 2023. Ett förslag till delårsrapport har tagits fram. I rapporten beskrivs de insatser som beredningen gjort gällande de uppdrag som beredningen har fått. Vidare är beredningens ekonomi per april bifogad som bilaga till rapporten.

Beslut

Förslaget till delårsrapport per april godkänns.

§ 5 Information från kurser och konferenser

De personer som deltagit i kurs eller konferens redogör för övriga ledamöter i beredningen. Folkhälsoberedningen tar del av följande informationer:

- a) Forum folkhälsa i Lycksele: Handlade om jämställdhet och samers hälsa. Fanns valbara seminarier bland annat om att våga fråga äldre om suicid. Generellt bra dag. Rädda barnen och stadsmissionen beskrev också hur fler söker deras stöd.
- b) Hjärnkoll i Skellefteå 3 maj, samt i Lycksele 4 maj: Aktuell information inom forskning gavs. Tanken med konferensen var ett utbyte av erfarenheter mellan brukarrörelsen och folkvalda representanter som styr i vård- och omsorgsfrågor i länet.

§ 6 Folkhälsostrategin

Maria Falck presenterar det pågående arbetet med folkhälsostrategin.

Information om de tre nivåerna av förebyggande arbete: universella insatser som omfattar alla, riktade insatser för vissa grupper/ individer och riktade insatser på individnivå i komplexa situationer. Många folkhälsoinsatser rör den universella nivån och omfattar många/ alla.

Folkhälsomyndighetens 8 målområden sammanfattas. Förslag till folkhälsostrategins mål diskuteras. Prioriterade områden jämlik och jämställd hälsa, psykisk hälsa och hälsosamma levnadsvanor föreslås. Ska regionen fortsätta arbetet kring de föreslagna områden och målen? Diskussion förs om olika typer av insatser för att förbättra folkhälsan.

Synpunkter från beredningen: Hur vi bygger samhällen påverkar också folkhälsan. Folkhälsoinsatser måste göras även utanför regionen för att fungera, ex tobaksfri duo eller HLT (Hälsa, lärande, trygghet). Tandhälsan behöver vi hålla koll på som en del av folkhälsan, särskilt med tanke på nuläget inom tandvården. Viktigt med normkritiskt bemötande. Förslaget från folkhälsoenheten får en positiv återkoppling. Folkhälsoenheten tar med sig de övrigt lämnade synpunkterna.

Allmänt på gång inom folkhälsan: Regeringen vill satsa mer på fysisk aktivitet (FAR). Regionen har fått ca 1 miljon från staten för att öka den fysiska aktiviteten på recept. Tillsammans med primärvårdsnivån ses det över hur regionen bäst kan jobba med FAR.

Regeringen har också en satsning mot ensamhet för äldre, än hittills enbart kommunen som kan söka dessa pengar. Folkhälsoenheten håller koll på om regionen framöver kan söka pengar.

§ 7 Folkhälsoråd

Ledamöterna presenterar information från folkhälsoråden.

FHR i Skellefteå: Handlade om planering av bostäder och grönområden och vad som är på gång på Skellefteå lasarett.

FHR Nordmaling 4 maj: Information från regionens folkhälsoenhet. Nordmaling Dialog om att JAM används inte i Nordmaling, undrar hur de kan lösa det i den lilla kommunen. En dag för folkhälsodialoger planeras till den 22 augusti.

FHR Storuman: Folkhälsodialogdag planeras till 16 juni.

FHR Vännäs: Ingen från folkhälsoberedningen kunde delta. De diskuterade bland annat folkhälsopolitiskt program

FHR 9 maj Sorsele: Folkhälsorådet har en stor tilltro framåt. Folkhälsofrågorna kommer att lyftas strategiskt i kommunen, då FHR organisatoriskt ligger direkt under kommunstyrelsen.

FHR 15 maj, Malå. Se sammanträdesanteckningarna.

FHR 9 maj Storuman: Har ett välfungerande FHR med egen budget. Folkhälsorådet har lite mer möjlighet att ordna saker. På mötet handlade det om äldreplanering, kompetensförsörjning, om skolfrånvaro och samsjuklighet. En seniormässa planeras. Planerar också att mäta narkotikahalten i avloppsvattnet i Storuman.

För mer information, se sammanträdesanteckningarna från dessa möten.

§ 8 RF SISU

Sammanfattning

Nicklas Bromark och Åsa Ögren från RF SISU, informerar RF SISU.

Information ges om olika idrotter och föreningar i länet. De största idrotterna är fotboll, akademisk idrott (IKSU) och innebandy. Det är stor skillnad mellan de största idrotterna där flest personer deltar och de minsta idrotterna.

Information ges om RF SISU, organisering och dess offentliga finansieringen. Huvudfokus för RF SISU är de lokala idrottsföreningarna. Staten finansierar på flera olika nivåer. Kommunen stöder lokala och regionala och även regionen stöder den regionala nivån. Beskrivning av RFSISUs uppdrag, som har fokus för att stödja och samordna de lokala föreningarna, samt att ge fortbildning ex föreläsa, om folkbildning och idrott.

Ett socialt företag bildades 2011, helägt av RF-SISU, som kallas Idrottsservice. De hjälper till med det som föreningarna tycker är svårt, ex bokföring, (ffa ekonomi och administration). Detta sänker trösklarna för att kunna driva en förening. Många av de som anställs kommer från socialt utanförskap.

Idrottsaktivitet och socioekonomi: Socioekonomi (särskilt hos flickor), och fysisk närhet till idrott och aktivitet påverkar hur aktiv barnen blir. Mångfalden av de olika typerna av idrott minskar, särskilt utanför tätorterna.

§ 9 Agenda 2030

Gabriella Eriksson, Karin Modig och Maria Falck informerar om Agenda 2030 och mänskliga rättigheter, mål 3 och folkhälsa samt miljö och klimatstrategi.

Agenda 2023 är ett dokument som länderna har skrivit på frivilligt. Ansvaret ligger på regeringen, men vi har alla ett ansvar att ingen människa ska lämnas utanför. Tre dimensioner; ekonomisk, ekologisk och social. De mänskliga rättigheterna och Agenda 2030 hänger ihop.

En sammanfattning har gjorts av redan genomförda insatser. Pandemin satt arbetet med Agenda på paus. En nulägesbild togs fram 2022, för att kunna ta fram förslag på förändrad/ förstärkt förslag på insatser. Det är ett komplext uppdrag, en del insatser i stuprör och svag samordning. Utifrån vad vi vill redovisa 2031 ska insatserna planeras. I region Västerbotten, kallas det hållbar utveckling, behövdes det en samarbetsyta, samordnas av ledningsstaben. Hållbarhetsredovisningen inkluderas i delårs och helårsredovisningar.

Länk till visad film om Agenda 2023 arbetet:

<https://skr.se/skr/demokratiledningstyrning/styrningledning/organiserastyraleda/styrlid>

[ningssystemarbetssatt/styraforresultat/styramedagenda2030/introduktionorganiserastyraochleda.55241.html](https://www.regionvaesterbotten.se/ningssystemarbetssatt/styraforresultat/styramedagenda2030/introduktionorganiserastyraochleda.55241.html)

Samarbete med fler regionen är påbörjat. Från 2024 kommer regionplanen att kopplas till de globala målen.

Mål 3 Hälsa och välbefinnande-dvs folkhälsa: Arbetar ju nu med en ny övergripande strategi., Har jobbat med folkhälsa länge i regionen, ex VHU, Salut, våldsutsatthet och psykisk hälsa.

Miljömässig hållbarhet: Mycket viktigt då den miljömässiga hållbarheten utgör basen, planetens ramar går inte att förhandla. Regionens miljö och klimatstrategi antogs i regionfullmäktige i slutet 2021.

Nästa steg för uppdraget kring Agenda 2023 är beslut i CLG (centrala ledningsgruppen) om samarbetsyta, och vilken funktion som blir samordnande i ledningsstaben.

§ 10 information från folktandvården

Sammanfattning

Karin Sunnegårdh Grönberg, tandvårdsstrateg informerar om tandvård inom folkhälsa.

Folktandvården arbetar med att ställa om sitt arbete på grund av allvarlig brist på tandläkare i folktandvården och en brist på tandläkare i länet. För personer 0-23 år är det fri barntandvård, och en viss liten andel av de vuxnas tandvård, de vuxna med särskilda behov. Resten av tandvården är patientfinansierad tandvård med statligt tandvårdsstöd. Det är svårt att hinna leverera all barntandvård samt vuxentandvården, klarar mest akuttandvården.

När det brister faller regelbunden undersökning bort, samt även folkhälsoarbetet. Regionen behöver komma igång med mer folkhälsoarbete inom tandvården för att få bättre tandhälsa i regionen. Detta genom att lära barn att jobba förebyggande mot karies. Viktigt att förmedla kunskap så alla kan göra de goda valen och arbeta förebyggande.

Tandvården vill därför växla om och arbeta mer förebyggande. Västra Götaland är duktiga på folkhälsoarbete inom folktandvården, de är ute i skolorna med kunskap och flourlackar tänder. Regionen tittar nu möjligheten att jobba mer förebyggande.

§ 11 Dragning av Folkhälsoenheten

Sammanfattning

Jeanette Carlsson, hälsoutvecklare på folkhälsoenheten, informerar om tobaksarbetet.

De nya nikotinprodukterna går inte under de tobakslagar som finns sedan tidigare. Sverige har få rökare, men använder mycket nikotin. Fler studier pågår om snus användandet och hur det påverkar. Finns många olika nikotinprodukter på marknaden idag, ofta med olika smaker. Det vita snuset ökar markant jämsides med e-cigaretterna. Nikotinprodukter kan vara en inkörsport till rökning och andra droger. Nikotin ökar risken att drabbas av oro, depression och ångest. Att jobba med prevention har bra effekt.

Nikotin och tobaksavvänjning ska finnas på hälsocentralerna, men saknas på en tredjedel av våra hälsocentraler. Digitalt stöd finns via 1177, eller slutarökalinjen. I regionen är det kostnadsfritt att gå tobaksavvänjning.

§ 12 Förra mötets sammanträdesanteckningar

Föregående sammanträdesanteckningar från folkhälsoberedningen har även lagts ut i dagen möte.

Det här dokumentet är elektroniskt underskrivet. Var vänlig verifiera dokumentet på:
<https://sign.regionvasterbotten.se/validate/>